

TEN GELEIDE BIJ EDITIE 2027

Inleiding

Voor u ligt de nieuwe editie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK-bundel). Deze editie is van toepassing voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2027.

Editie 2027

Zoals eerder aangekondigd, in RJ-Uiting 2022-10, heeft de Raad voor de Jaarverslaggeving besloten om ontwerp-Richtlijnen voortaan uitsluitend via RJ-Uitingen te publiceren. Daardoor zijn er geen ontwerp-Richtlijnen meer opgenomen in deze jaareditie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen. De RJ beoogt hiermee meer duidelijkheid te verschaffen, hetgeen ook is verduidelijkt in paragraaf A1.1 Inleiding in de alinea's A1.106 en A1.107.

Tevens is besloten de editie voortaan aan te duiden met het (verslag)jaar waarop deze van toepassing is. Omdat deze editie van toepassing is op verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2027, betreft dit 'editie 2027'.

Conform de vorige edities geldt dat in deze Richtlijnen de meest voorkomende onderwerpen en situaties voor kleine rechtspersonen worden behandeld. Voor bepaalde onderwerpen of situaties wordt verwezen naar de RJ-bundel voor middelgrote en grote rechtspersonen. Voor onderwerpen en situaties die niet expliciet dan wel door middel van een verwijzing in de Richtlijnen zijn opgenomen moet de rechtspersoon zelf een verwerkingswijze kiezen die relevante en betrouwbare verslaggeving oplevert voor de besluitvorming van gebruikers van de jaarrekening. Hierbij moeten de algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling mede in acht worden genomen, waarbij de Richtlijnen opgenomen de RJ-bundel voor middelgrote en grote rechtspersonen behulpzaam kunnen zijn.

Wijzigingen in editie 2027

Een verticale streep is in de kantlijn toegevoegd bij de alinea's die ten opzichte van jaareditie 2026 inhoudelijk zijn gewijzigd. Indien geen verticale streep is geplaatst, betreft het geen nieuwe of inhoudelijk gewijzigde alinea.

In dit Ten geleide worden de wijzigingen die in editie 2027 zijn doorgevoerd kort toegelicht. Dit wordt achtereenvolgens als volgt behandeld:

- overzicht verwerking RJ-Uitingen in deze bundel;
- enkele belangrijke wijzigingen per hoofdstuk.

Verwerking RJ-Uitingen in deze bundel

De RJ-Uitingen worden gepubliceerd op de RJ-website. Bij de publicatie van ontwerp-Richtlijnen wordt de mogelijkheid geboden om daarop commentaar te leveren. Vervolgens worden deze ontwerp-Richtlijnen, na verwerking van alle eventueel binnengekomen commentaren, omgezet in definitieve Richtlijnen. Deze definitieve Richtlijnen verschijnen in RJ-Uitingen en worden in de eerstvolgende jaareditie van de RJ-bundel en/of RJK-bundel opgenomen. Na opname in de bundel hebben de RJ-Uitingen geen zelfstandige betekenis meer.

Het uitbrengen van een RJ-Uiting is bedoeld ter verduidelijking of interpretatie van bestaande Richtlijnen dan wel voor aanpassingen in of nieuwe Richtlijnen (of voorstellen daartoe). De RJ beoogt hiermee adequaat te kunnen reageren op ontwikkelingen in en vragen vanuit het maatschappelijk verkeer.

In deze bundel zijn alle van toepassing zijnde RJ-Uitingen verwerkt met inachtneming van eventueel binnengekomen commentaar.

Benadrukt wordt dat enkele RJ-Uitingen niet zijn verwerkt in deze bundel, omdat deze geen invloed hebben (gehad) op de inhoud van deze bundel maar bijvoorbeeld nadere uitleg bevatten. Dit betreft bijvoorbeeld:

- RJ-Uiting 2018-7: Overwegingen ten aanzien van de verwerkingwijze van cryptocurrencies in de jaarrekening.

Overzicht RJ-Uitingen die zijn verwerkt in deze bundel editie 2027

In deze editie zijn de RJ-Uitingen verwerkt die zijn verschenen van september 2025 tot september 2026. Voor iedere RJ-Uiting is de ingangsdatum van de wijzigingen vermeld. In overeenstemming met alinea 107 van hoofdstuk A1 'Inleiding, status, doelstellingen en uitgangspunten' wordt eerdere toepassing aanbevolen, tenzij in de Richtlijn of RJ-Uiting anders is vermeld.

RJ-Uiting	Titel	Hoofdstuk	Ingangsdatum
2025-12	Verduidelijking vrijstelling op aandelen gebaseerde betalingen	B14	1 januari 2026
2026-2	Aanpassingen in verband met de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet	C3 M2	1 januari 2026
2026-5B	Voorstellen tot aanpassingen naar aanleiding van ontvangen commentaren op de RJk-bundel (jaareditie 2026)	Meerdere hoofdstukken	1 januari 2027
2026-6	Ontwerp-richtlijnen naar aanleiding van IFRS 18	A2	1 januari 2027

Enkele belangrijke wijzigingen per hoofdstuk

Hieronder vindt u een korte toelichting op belangrijke wijzigingen per hoofdstuk. Voor meer informatie verwijzen we u naar de Ten Geleides van de RJ-Uitingen die in de periode september 2025 tot en met augustus 2026 zijn gepubliceerd en terug te vinden zijn op de RJ-website (www.rjnet.nl).

A2 Verwerking en waardering

Zoals beschreven in RJ-Uiting 2026-6 is geconstateerd dat hoofdstuk A2 'Verwerking en waardering' uitsluitend kwantitatieve en geen kwalitatieve criteria bevatte voor de beoordeling of gegevens afzonderlijke vermelding behoeven. Bij de beoordeling of posten afzonderlijk moeten worden vermeld kan van belang zijn dat deze posten zodanig verschillende kenmerken vertonen dat afzonderlijke vermelding in de balans of in de toelichting noodzakelijk kan zijn. In een nieuwe alinea A2.113a is verduidelijkt dat de beoordeling of posten afzonderlijke vermelding behoeven gebaseerd wordt op de mate waarin zij verschillende relevante kenmerken hebben. Zoals bijvoorbeeld: de aard van de post, de functie binnen de bedrijfsactiviteiten, gehanteerde waarderingsgrondslagen, mate van onzekerheid gerelateerd aan de post, duur en tijdstip van realisatie of

afwikkeling van de post, en beperkingen op het gebruik of overdraagbaarheid van het actief of verplichting.

M2 Micro zorgaanbieders, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

C3 kleine zorgaanbieders, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

Zoals beschreven in RJ-Uiting 2026-2 zijn als gevolg van de introductie van de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdzorg aanpassingen aangebracht in hoofdstuk C3 'Kleine zorgaanbieders, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen' en M2 'Micro zorgaanbieders, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen'.

De belangrijkste wijzigingen in de hoofdstukken C3 en M2 hebben betrekking op de introductie van jaarverantwoording voor kleine en micro jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen met bijbehorende vrijstellingen. Voor deze categorieën zijn met name de volgende toevoegingen van belang:

- (i) micro jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen maken hun balans en winst-en-verliesrekening op volgens de vereenvoudigde modellen A en B die zijn uitgewerkt in alinea M2.302;
- (ii) kleine jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen maken hun balans en winst-en-verliesrekening op volgens de vereenvoudigde modellen C en D die zijn uitgewerkt in alinea C3.302;
- (iii) voor zowel de categorie micro als kleine jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen maakt de Regeling geen onderscheid tussen de inrichtingsjaarrekening en de publicatiejaarrekening waardoor het verplicht is naast de balans ook de (beperkte) winst-en-verliesrekening openbaar te maken, dit is uitgewerkt in alinea's C3.502 en M2.501;
- (iv) de jaarverantwoording van zowel een micro als kleine jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling bestaat uit een jaarrekening en indien van toepassing een verslag van de interne toezichthouder, daarbij bestaat de jaarrekening uit een beperkte balans met toelichting en een beperkte winst-en-verliesrekening met toelichting. Van belang is dat micro en kleine jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen vrijgesteld zijn van: het opmaken van een bestuursverslag en een geconsolideerde jaarrekening, het opnemen van overige gegevens en het toevoegen van een controleverklaring, dit is uitgewerkt in alinea's C3.301 en M2.301;
- (v) in de Regeling is bepaald welke van de in Titel 9 Boek 2 BW opgenomen toelichtingen een kleine jeugdhulpaanbieder en gecertificeerde instelling in de jaarrekening opneemt en van welke toelichtingen een vrijstelling bestaat, dit is nader uitgewerkt in alinea's C3.401 en C3.402;
- (vi) in de Regeling is bepaald dat een micro jeugdhulpaanbieder en gecertificeerde instelling is vrijgesteld van het opnemen van toelichtingen in de jaarrekening, zoals vereist volgens Titel 9 Boek 2 BW, dit is nader uitgewerkt in alinea M2.401.

B14 Personeelsbeloningen

Zoals beschreven in RJ-Uiting 2025-12 is in hoofdstuk 275 'Op aandelen gebaseerde betalingen' (van de RJ-bundel voor middelgrote en grote rechtspersonen) in alinea 275.603 een overgangsbepaling opgenomen. Omdat alinea 129 van hoofdstuk B14 'Personeelsbeloningen', voor de verwerking van aandelenoptieregelingen voor personeel, verwijst naar dit hoofdstuk 275 van de RJ-bundel is deze in RJ-Uiting 2025-12 opgenomen overgangsbepaling ook van toepassing op micro- en kleine rechtspersonen. Hiermee

is verduidelijkt dat hoofdstuk 275 niet hoeft te worden toegepast voor op aandelen gebaseerde betalingen die worden afgewikkeld door een persoon of maatschappij die niet tot de consolidatiekring van de rechtspersoon behoort. Deze overgangsbepaling is van belang bij regelingen die voldoen aan de vrijstelling opgenomen in alinea 275.103a voor boekjaar 2026 én voldeden aan de vrijstelling zoals deze eerder was opgenomen voor boekjaar 2025 (RJ-bundel jaareditie 2025). Daarmee is het voor dergelijke regelingen toegestaan om verwerking van het financiële effect van de stelselwijziging in boekjaar 2026 in de vergelijkende cijfers achterwege te laten.

Diversen verduidelijkingen en redactionele wijzigingen

Zoals beschreven in RJ-Uiting 2026-5B zijn in enkele alinea's in deze Rjk-bundel verduidelijkingen en redactionele wijzigingen doorgevoerd, onder meer naar aanleiding van ontvangen commentaren.

Toepassing van het Besluit Modellen Jaarrekening en (dis)aggregatie

In alinea 114a van hoofdstuk A2 'Verwerking en waardering' is opgenomen dat indien toepassing van het Besluit modellen jaarrekening niet is voorgeschreven, wordt aanbevolen het Besluit zoveel mogelijk toe te passen. Tevens is toegevoegd dat het onderscheid naar rubrieken en posten overeenkomstig de wijze bedoeld in alinea 114 kan worden ontleend aan de door de rechtspersoon toegepaste opstelling (het model) van de balans en van de winst-en-verliesrekening. Daarbij wordt voor rechtspersonen, instellingen of organisaties werkzaam in specifieke bedrijfstakken verwezen naar Afdeling C 'Bijzondere kleinere rechtspersonen'.

Waardering deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen in maatschappijen waarin de rechtspersoon geen invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid ('deelnemingen zonder invloed van betekenis') worden op grond van artikel 2:384 lid 1 BW gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of actuele waarde. Dit is in alinea 109 en 126 van hoofdstuk B3 'Financiële vaste activa en consolidatie' nader verduidelijkt.

Verduidelijking omtrent de toelichting indien dit vanuit het inzichtvereiste noodzakelijk is

In hoofdstuk B18 'Toelichting' bevat alinea 104, dat enkele toelichtingsvereisten voor kleine rechtspersonen behandelt, een verwijzing naar artikel 2:362 BW ("de doorslaggevende betekenis van bepaalde gebeurtenissen voor de interpretatie van de jaarrekening"). Deze bepaling beoogt primair te wijzen op artikel 2:362 lid 4 BW: "Indien het verschaffen van het in lid 1 bedoelde inzicht dit vereist, verstrekt de rechtspersoon in de jaarrekening gegevens ter aanvulling van hetgeen in de bijzondere voorschriften van en krachtens deze titel wordt verlangd [...]". Daarom is deze alinea 104 in lijn gebracht met de betreffende wettelijke bepalingen en verduidelijkt door te verwijzen naar aanvullende informatie, zoals belangrijke gebeurtenissen.

Commentaar

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) nodigt uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze editie Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen (Rjk-bundel), bij voorkeur per e-mail via secretariaat@rjnet.nl.

Reacties en commentaren zullen in aanmerking worden genomen door de RJ. Deze worden door de RJ als openbare informatie behandeld en op de RJ-website gepubliceerd.

tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Contactgegevens secretariaat:
Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
telefoon: +31 (0)88-4960391
e-mail: secretariaat@rjnet.nl
website: www.rjnet.nl